

**T.C. Yargıtay Başkanlığı –
11. Hukuk Dairesi, Esas No. :
2020/1455, Karar No. :
2022/4194, Karar tarihi:
30.05.2022**

YARGITAY İLAMI
TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasında görülen davada Ankara 3. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesince verilen 28.06.2018 tarih ve 2017/233 E- 2018/226 K. sayılı kararın taraf vekilleri tarafından istinaf edilmesi üzerine, istinaf istemlerinin kabulüne dair Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesi'nce verilen 07.02.2020 tarih ve 2018/1985 E- 2020/149 K. sayılı kararın Yargıtay'ca incelenmesi taraf vekilleri tarafından istenmiş ve temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi K1 tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili, müvekkilinin kendine has çizgilerle tasarladığı ve ürettiği mobilyaların 2016/05932 no'lu tasarım tescilli belgesi ile korunduğunu, müvekkili ile davalı şirketin mağazalarının çok yakın olduğunu, davalı tarafından müvekkilinin ürünlerinin aynısının üretim ve satışının yapıldığını Ankara 2. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi'nin 2017/21 D. iş dosyası ile tespit edildiğini ileri sürerek, tescilli tasarım hakkına

tecavüzün tespitini, durdurulmasını, önlenmesini, şimdilik 1.000.-TL maddi, 50.000.-TL manevi tazminatın, zararın tespit tarihi olan 30.05.2017 tarihinden itibaren ticari faizi ile birlikte davalıdan tahsilini talep etmiş, 31.05.2018 tarihli ıslah dilekçesi ile maddi tazminat talebini 10.000,00 TL'ye yükseltmiştir.

Davalı vekili, müvekkilinin ürünleri üretmediğini, sadece satış yaptığını, ürünlerin davacı tasarımına benzediğini bilebilecek durumda olmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkemece tüm dosya kapsamına göre; davalıya ait iş yerinde tespit edilen ürünlerin, davacıya ait 2016/05932 sayılı tescile konu ürünlerle ayniyete yakın derecede benzerlik gösterdiği, davacıya ait tescilli tasarımın başvuru tarihi olan 02.09.2016 tarihinin davalının fiili kullanımını dayandırdığı tescilli tasarımın başvuru tarihi olan 09.12.2016 tarihine göre 3 ay öncesine ait olduğu, 6769 sayılı SMK'nın 155. maddesi uyarınca marka, patent veya tasarım hakkı sahibinin, kendi hakkından daha önceki rüçhan veya başvuru tarihine sahip hak sahiplerinin açmış olduğu tecavüz davasında, sahip olduğu sınai mülkiyet hakkını savunma olarak ileri süremeyeceği gerekçesiyle davanın kısmen kabulü ile davacı adına 2016/05932 tescil sayılı tasarım hakkına tecavüzünün tespiti ve önlenmesine, 625,00 TL maddi tazminat ile 10.000,00 TL manevi tazminatın 30.05.2017 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine, fazlaya ilişkin istemlerin reddine karar verilmiş, karara karşı taraf vekilleri istinaf kanun yoluna başvurmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesince, dosya üzerinden yapılan istinaf incelemesinde; mahkemenin vakıa ve hukuki değerlendirmesinde

usul ve esas yönünden yasaya aykırılık bulunmadığından taraf vekillerinin sair istinaf itirazlarının esastan reddine, ancak davacı tarafça 6769 sayılı SMK'nın 151/2-b maddesi uyarınca, sınai mülkiyet hakkına tecavüz edenin elde ettiği net kazançta göre yoksun kalınan kazancın tespiti istenilmiş olup, mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda, davalının iş yerinde tespit edilen ürünlere göre 625 TL talep edilebileceği bildirilmiş ve değişik iş dosyası bilirkişisi raporunda 2 takımın toplam değerinin 7.500.-TL olduğu bildirilmiş, talep edebilecek toplam tazminatın 7.500.- TL-5.000.-TL= 2.500.-TL olduğu, zarar miktarının tam olarak tespit edilemediği kabul edilse dahi, uzman bilirkişi heyetince tespit edilen bu meblağın TBK'nın 50. maddesine uygun bulunduğu, ayrıca davalının iş yerinde bulunan ürün sayısı, ürünlerin niteliği ve değerleri ile tecavüzün süresi dikkate alındığında takdir edilen 10.000.-TL manevi tazminat miktarının yüksek olduğu değerlendirilip değinilen kriterler göz önünden bulundurulularak 5.000.-TL manevi tazminatın hakkaniyete uygun olduğu gerekçesiyle taraf vekillerinin istinaf başvurusunun kabulü ile mahkeme kararının kaldırılmasına, davanın kısmen kabulü ile davalı tarafın, davacıya ait tescilli 2016/05932 sayılı tasarım haklarına gerçekleştirdiği tecavüzünün tespitine, önlenmesine, 2.500.-TL maddi tazminat ile 5.000.-TL manevi tazminatın 30.05.2017 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine, fazlaya dair istemlerin reddine karar verilmiştir.

Kararı, taraf vekilleri temyiz etmiştir.

1- İlk Derece Mahkemesince verilen karara yönelik olarak yapılan istinaf başvurusu üzerine HMK'nın 355 vd. maddeleri kapsamında yöntemince yapılan inceleme sonucunda Bölge Adliye

Mahkemesince esastan

verilen nihai kararda, dosya kapsamına göre saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kurallarına aykırı bir yön olmadığı gibi HMK'nın 369/1. ve 371. maddelerinin uygulanmasını gerektirici nedenlerin de bulunmamasına göre, davacı vekilinin bütün, davalı vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki sair temyiz istemlerinin reddine karar vermek gerekmiştir.

2- Dava, 6769 sayılı SMK uyarınca tescilli tasarıma tecavüzün tespiti, önlenmesi ile maddi ve manevi tazminat taleplerine ilişkindir.

Bölge Adliye Mahkemesince davalının eylemlerinin davacının tescilli tasarım hakkına tecavüz oluşturduğu gerekçesiyle tecavüzün tespiti ve önlenmesi istemlerinin kabulüne karar verilmesi, somut olaya uygulanması gereken 6769 sayılı SMK'nın 155. maddesinde yer alan ''Marka, patent veya tasarım hakkı sahibi, kendi hakkından daha önceki rüçhan veya başvuru tarihine sahip hak sahiplerinin açmış olduğu tecavüz davasında, sahip olduğu sınai mülkiyet hakkını savunma gerekçesi olarak ileri süremez.''

düzenlemesi karşısında isabetli ise de, Dairemizin yerleşik uygulaması doğrultusunda tazminat istemleri açısından ayırım yapmak gerekir. Zira, Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Anlaşması(Trips)'nın 45. maddesinde

yer alan ''Adli merciler, bilerek veya bilmek için makul gerekçeleri olmasına rağmen ihlal edici fiilde bulunan şahıs tarafından ... tazminatın ... hak sahibine ödenmesini emretme yetkisine sahip olacaklardır.''

düzenlemesi uyarınca da, davalının eylemi tescilli tasarıma tecavüz teşkil etse bile, tazminata hükmedilebilmek için davalının tecavüze konu ürünü elinde bulunduranın ve ürünün niteliği, piyasa çevresi gibi unsurlar dikkate alındığında tescilli sınai mülkiyet hakkına tecavüz olduğunu bilmesi veya bilmesinin gerektiği unsuru arandığı gibi, SMK'nın 155. maddesinde de''... tecavüz davasında ...'' ibaresine yer

verilmekle, Yasa Koyucunun bu madde düzenlemesini tazminat istemleri bakımından koşulsuz şekilde uygulanmasını istemediği anlaşılmaktadır. Dairemizin yerleşik uygulamaları da bu doğrultudadır.

Somut olayda; davalının fiili kullanımına dayanak yaptığı tescilli tasarımının başvuru tarihi, davacının tescilli tasarımının başvuru tarihinden sonraki bir tarih olmakla, davalının kullanımını dayandırdığı tescilli tasarımı 6769 sayılı SMK'nın 155. maddesindeki düzenleme uyarınca, eylemlerin tecavüz teşkil ettiğini ortadan kaldırmaz ise de; tescilli tasarımların birbirine olan benzerliği, taraflar arasındaki ilişkiler ve yakınlık, tasarıma konu ürünün tanınmışlığı ve piyasadaki satışının yaygın olup olmadığı gibi hususlar göz önüne alınarak davalının, davacıya ait önceki tasarımdan haberdar olup olmadığı veya önceki tasarımı bilebilecek

durumda olup olmadığı hususu tespit edilerek maddi ve manevi tazminat istemleri bakımından değendirilme yapılması gerekirken, yazılı şekilde eksik inceleme ve araştırmaya dayalı olarak karar verilmesi isabetli

olmadığından, Bölge Adliye Mahkemesince esastan verilen kararın davalı yararına bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin bütün, davalı vekilinin sair temyiz istemlerinin REDDİNE, (2) numaralı bentte açıklanan nedenlerle, davalı vekilinin temyiz istemlerinin kabulü ile Bölge Adliye Mahkemesi kararının davalı yararına BOZULMASINA, HMK'nın 373/2. maddesi uyarınca dava dosyasının Bölge Adliye Mahkemesi'ne gönderilmesine, aşağıda yazılı bakiye 26,30 TL temyiz

ilam harcının temyiz eden davacıdan alınmasına, ödediği peşin temyiz harcının isteği halinde temyiz eden davalıya iadesine, 30/05/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

<https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/e-2020-1455-k-2022-4194-t-30-5-2022>